Knetterende Letteren
Het huistijdschrift van Luisterpunt
Mei 2019

Inhoudsopgave:

Op de Hoogte

Zin om aan te sluiten bij een leeskring?

Het Bruegeljaar

Pieter Bruegel in het kasteel van Gaasbeek

Antwerpen ten tijde van Pieter Bruegel

Twee boeken over Pieter Bruegel

Heerlijk ontspannend: ‘De tweede vrouw’ van Gill Paul, ‘Leve de Zoologie: ontroerende verhalen over mensen en dieren’ van Arnout Hauben en ‘Zolang er leven is: het nieuwe geheime dagboek van Hendrik Groen, 85 jaar’ van Hendrik Groen

Deel 1: ‘De tweede vrouw’ van Gill Paul

Deel 2: ‘Leve de Zoologie: ontroerende verhalen over mensen en dieren’ van Arnout Hauben

Deel 3: ‘Zolang er leven is: het nieuwe geheime dagboek van Hendrik Groen, 85 jaar’ van Hendrik Groen

Auteurs lezen voor en wel in uw oor: ‘Aylans geheim’ van Els Ampe en ‘Patricia’ van Peter Terrin

Deel 1: ‘Aylans geheim’ van Els Ampe

Deel 2: ‘Patricia’ van Peter Terrin

Het Neusje van de Zalm: ‘De vlaschaard’ van Stijn Streuvels, ‘Zuster Virgilia’ van Gerard Walschap en ‘De man die zijn haar kort liet knippen’ van Johan Daisne

Deel 1: ‘De vlaschaard’ van Stijn Streuvels

Deel 2: ‘Zuster Virgilia’ van Gerard Walschap

Deel 3: ‘De man die zijn haar kort liet knippen’ van Johan Daisne

Een gesprek met Luckas Vander Taelen over zijn boeken ‘Mijn gedacht: opinies over Brussel en andere belangrijke zaken’ en ‘Het kostuum van mijn vader’

Hedendaags: ‘Dwars door Amerika’ van Wouter Deboot en ‘Dagen zonder Trump: berichten uit Amerika’ van Björn Soenens

Deel 1: ‘Dwars door Amerika’ van Wouter Deboot

Deel 2: ‘Dagen zonder Trump: berichten uit Amerika’ van Björn Soenens

Historie. Historia. ‘Mijn Europese familie: de laatste 54.000 jaren’ van Karin Bojs, ‘Ik was een kamikaze’ van Yasuo Kuwahara en ‘De dood van Hitler: het ware verhaal’ van Jean-Christophe Brisard

Deel 1: ‘Mijn Europese familie: de laatste 54.000 jaren’ van Karin Bojs

Deel 2: ‘Ik was een kamikaze’ van Yasuo Kuwahara

Deel 3: ‘De dood van Hitler: het ware verhaal’ van Jean-Christophe Brisard en Lana Parshina

Vertel me een verhaal: ‘De hondenschool’ van Edina Szvoren

Het hoorspel ‘God Pomerantz’ van Ephraim Kishon.

Op de Hoogte

Zin om aan te sluiten bij een leeskring?

Er zijn in Vlaanderen -voor zover wij weten- twee leeskringen actief waar Daisy-boeken besproken worden. Een in Leuven en een in Brugge. Overigens, mochten er nog andere dergelijke leeskringen bestaan, dan zouden we het zeer op prijs stellen om daarvan op de hoogte gebracht te worden. We beginnen met de leeskring in Leuven. Cyclopia heet die. De deelnemers ervan komen vier keer per jaar samen, de tweede woensdag van de maanden juni, september, december en maart. En wel in de zaal van Café Saint-Jean, Martelarenplein 2, Leuven, tegenover het spoorwegstation. De volgende bijeenkomst is op woensdag 12 juni van twee tot vijf. Op het programma staat het boek ‘Onderworpen’ van Michel Houellebecq. Daarover straks meer. Wilt u erbij zijn of wilt u op de hoogte gehouden worden van de volgende bijeenkomsten van Cyclopia? Dan graag even een seintje naar:
jean.bos3@telenet.be
of een telefoontje naar nummer 011 65 60 65 . Op de flap van ‘Onderworpen’ van Michel Houellebecq staat het volgende te lezen. Een professor aan de Sorbonne ziet zijn land in 2022 aan de vooravond van de presidentsverkiezingen steeds verder polariseren: een burgeroorlog lijkt onvermijdelijk. De traditionele partijen zijn uitgespeeld, de strijd gaat tussen het Front National en de Moslimbroederschap. Op de valreep doet een van de leiders een politieke meesterzet. Met ‘Onderworpen’ is Michel Houellebecq helemaal terug als Frankrijks grootste provocateur. Hij schrijft altijd op de huid van de tijd, maar nooit eerder schreef hij zo'n politieke roman, eindigend met een verrassend majeurakkoord. Het Daisy-boek is bij Luisterpunt beschikbaar onder boeknummer 25961 en heeft een speelduur van 7 uur.

De tweede leeskring, die van Brugge, heeft geen naam en is actief onder de vlag van VeBeS, maar ook niet-leden zijn welkom. Kristien Deman is vanuit het VeBeS-bestuur verantwoordelijk voor de leesclub; Lucien Huyghe leidt de besprekingen. Deze leeskring komt vijf keer per jaar samen. De volgende bijeenkomst is op woensdagnamiddag 29 mei van twee tot vier in Hof van Watervliet, Oude Burg 27 in Brugge. Op het programma staat het boek ‘Zolang er leven is: het nieuwe geheime dagboek van Hendrik Groen, 85 jaar’ van Hendrik Groen. Als u graag aan deze bespreking wilt deelnemen kunt u zich aanmelden bij: west-vlaanderen@vebes.be.
Voor meer informatie over de Brugse leeskring, kunt u terecht bij Lucien Huyghe. Zijn e-mailadres is:
Lucien.Huyghe@telenet.be
en zijn telefoonnummer: 04 72 37 95 96 . Het boek dat in Brugge op het programma staat is dus ‘Zolang er leven is’ van Hendrik Groen. Onder het motto ‘Ik schrijf dus ik blijf’ noteert hij een jaar lang elke dag een stukje over zijn leven in het verzorgingshuis in Amsterdam. Hij is lid van de club Omanido (Oud maar niet dood) die door zijn uitstapjes de economie helpt, want ‘zorg dat je rood staat als je doodgaat’. De dagboekstukken vertellen over de wereld in het tehuis, met een variatie aan bewoners, ongemakken en ergernissen, met daartussendoor gebeurtenissen uit de wereld (bezuinigingen, aanslagen, sport, vluchtelingen, sjoemelsoftware). De met droge humor en spot geschreven herkenbare fragmenten gaan

van glimlach tot serieus (de dood van zijn geliefde vriend) en van filosofisch tot schaterlach. ‘Zolang er leven is: het nieuwe geheime dagboek van Hendrik Groen, 85 jaar’ van Hendrik Groen. Speelduur: 11 uur. Boeknummer: 26766. 24 braillebanden. Boeknummer: 41992.

Het Bruegeljaar

Dit voorjaar moet je in Brussel en zijn groene omgeving zijn. Na Bruegels werk en dat van tijdgenoten als Bernard van Orley bewonderd te hebben in Brussel, trek je naar de boerenbuiten om de landschappen die Bruegel schilderde te ontdekken. Het kunstenparcours in Dilbeek brengt je te voet langs de kerk en watermolen die Bruegel schilderde. Onderweg kom je interventies van hedendaagse kunstenaars tegen. In het vlakbij gelegen kasteel van Gaasbeek ontdek je naast werken van moderne meesters, ook nieuwe creaties van hedendaagse kunstenaars geïnspireerd door Bruegel. Ga zeker ook een dagje naar het openluchtmuseum Bokrijk dat je met zijn historische huizen volledig in de wereld van Bruegel brengt. In het najaar pakt Brussel uit met de zwart-wit prenten van Bruegel. Uitzonderlijk wordt deze kwetsbare collectie van de koninklijke bibliotheek aan het publiek getoond. In de middeleeuwse Hallepoort in Brussel brengen ze de wereld van Bruegel terug tot leven via virtual reality. En De Dulle Griet? Die schittert na een grondige restauratie in al haar glorie opnieuw in het Mayer Van den Bergh museum in Antwerpen.

Pieter Bruegel in het kasteel van Gaasbeek

Tot en met zondag 28 juli heeft in het kasteel van Gaasbeek in Vlaams-Brabant een bijzondere tentoonstelling plaats: ‘Feast of Fools: Bruegel herontdekt’. Pieter Bruegel wordt vaak beschouwd als dé belichaming van de Vlaamse identiteit. Waarom is dat zo, sinds de revival van zijn werk rond 1900? Hoe komt het dat hij uitgroeide tot een icoon, een onuitputtelijke bron van inspiratie én een huizenhoog cliché? In de tentoonstelling ‘Feast of Fools: Bruegel herontdekt’ maakt de bezoeker kennis met een reeks sleutelwerken van moderne meesters en nieuwe creaties van hedendaagse kunstenaars die ‘iets met Bruegel hebben’. Ze knopen aan bij zijn thema’s, herinterpreteren die, citeren hem… en tonen zo aan dat zijn werk tot op vandaag niets aan relevantie heeft ingeboet. De tentoonstelling vertrekt vanuit ‘het grote misverstand’, toen Bruegel in de nadagen van de romantiek geproclameerd werd tot een diep in de Vlaamse klei gewortelde schilder van boerenkermissen, krakende sneeuwlandschappen en eeuwig ruisende korenvelden. De tentoonstelling peilt naar de manier waarop Vlaamse en bij uitbreiding Belgische en internationale kunstenaars tijdens het interbellum en ook nadien omgingen met zijn artistiek legaat. Wij focussen daarbij op James Ensor, Valerius De Saedeleer, Jules De Bruycker, Gustave Van de Woestyne, Frits Van den Berghe, Jean Brusselmans, Constant Permeke, Anto Carte, Otto Dix, Stijn Streuvels, August Sander, Hubert Malfait en George Grosz. Hierbij aansluitend trekt de tentoonstelling verschillende hedendaagse registers open. In samenwerking met curatoren Luk Lambrecht en Lieze Eneman werd aan niet minder dan zevenentwintig kunstenaars gevraagd om in te spelen op thema’s uit Bruegels oeuvre of op de interpretatie daarvan door de generatie van de herontdekkers. Hun creaties worden gekoppeld aan binnen de context relevant bestaand werk van Marcel Broodthaers, Mario Merz, Panamarenko en Franz West. Ook Studio Job creëert voor deze tentoonstelling een nieuwe sculptuur, ‘The Peasant Wedding’, een speelse knipoog naar de papkom die te zien is op verschillende van Bruegels taferelen. Dit werk mag aangeraakt worden. De tentoonstelling pakt verder uit met een creatie van Rimini Protokoll, een van de meest creatieve theatergezelschappen van Berlijn. Zij ontwikkelen een video-installatie met Virtual Reality-brillen, die een interactief en immersief contrapunt vormt bij het tentoonstellingstraject. Rimini Protokoll focust op ‘Feast of Food’. In Bruegels tijd werd voedsel dicht bij de consument geproduceerd, slechts geleidelijk aan verschenen uitheemse producten op de tafels. In de 21e eeuw is dit radicaal veranderd: Bruegels boerenfamilies

zijn hightech agro-industrieën geworden, de keuze in supermarkten is eindeloos, we kennen zelfs meestal de herkomst van wat we eten of drinken niet meer. Bovendien is de wereldbevolking in de laatste vijftig jaar verdubbeld. Rimini Protokoll onderzoekt hoe onze voedselproductie veranderde doorheen de tijd. De bezoeker wordt ondergedompeld in een wereld waarin mensen voor ons werken, ver weg van onze keukens: van Rungis, vlakbij Parijs – de grootste voedselmarkt ter wereld – tot een reusachtig slachthuis in Beieren of plantages in Almeria. Mensen met een visuele beperking die het kasteel, de tentoonstelling 'Feast of Fools', de binnentuin en de museumtuin graag op individuele basis willen bezoeken, kunnen gratis unieke TwinVision-kaarten uitlenen. Deze contrastrijke reliëftekeningen met grote letters, braille en kleur helpen onze bezoekers zich in het park, de binnentuin en het kasteel te oriënteren. De voelbare reliëfweergave met kleurrijke onderliggende kaart zorgt ervoor dat zowel blinden en slechtzienden als zienden hun weg vinden. Een speciaal opgestelde audiotour voor en door mensen met een visuele beperking begeleidt het bezoek in het kasteel en aan de tentoonstelling. De TwinVision-kaarten zijn bij aankoop van een toegangsticket gratis uit te lenen. Het kasteel van Gaasbeek en de tentoonstelling 'Feast of Fools' is te bezichtigen elke dag (behalve op maandag) van tien tot zes en dit tot en met zondag 28 juli. Toegangsprijs voor kasteel, audiogids, tentoonstelling en museumtuin: 14 euro. De begeleider krijgt gratis toegang. Blindengeleidehonden zijn welkom. Vanuit het Zuidstation in Brussel vertrekt er elk uur een bus van De Lijn (namelijk bus 142) die stopt pal voor het kasteel. Tijdens de tentoonstelling wordt de route van De Lijnbus 118 uitgebreid. Deze voert u onder andere van Dilbeek naar het kasteel van Gaasbeek.

In De Standaard stond onlangs volgend artikel: “Het Kasteel van Gaasbeek wil hét expertisecentrum in de Vlaamse cultuursector worden voor het toegankelijk maken van musea voor blinden en slechtzienden. De voelmaquette in 3D laat blinden en slechtzienden toe zich een idee te vormen van hoe het kasteel van Gaasbeek eruitziet. De student Mathias Van Meerbeeck ontwikkelde de maquette als afstudeerproject aan de hogeschool Howest in Kortrijk. Hij ontwikkelde ze in een kunststof die sterk genoeg is om door talloze handen te worden betast zonder al te veel slijtage. Om de maquette de juiste proporties mee te geven, maakte hij gebruikt van technische tekeningen en foto's, die hij omzette in een driedimensionaal beeld. De voelmaquette bevat een beperkte info in braille, maar via audio-info kunnen blinden en slechtzienden nog veel meer achtergrondinformatie krijgen. De ontwikkeling van de voelmaquette werd financieel haalbaar door de tussenkomst van de Lions van het kasteel van Gaasbeek, met hoofdzakelijk leden uit Halle. De organisatie zet zich al langer in voor blinden en slechtzienden. 'Eerder financierden we ook al de aanmaak van TwinVision-kaarten. Dat zijn reliëfkaarten voor blinden. De reacties waren zo lovend dat we nu nog een stap verder zijn gegaan', zegt voorzitter Jean-Philippe Marcelis. Voor Luc Vanackere, directeur van het kasteel van Gaasbeek, is de voelmaquette slechts een stap in een proces om van het kasteel een expertisecentrum te maken om de cultuursector ook voor mensen met een visuele beperking beter te ontsluiten. 'We zijn begonnen met opleidingen voor ons personeel en onze gidsen. Daarna hebben we onze website toegankelijk gemaakt voor mensen met een visuele beperking. Vorig jaar kwamen de TwinVision-kaarten en nu de voelmaquette. In een volgende fase willen we een communicatieplan voor die doelgroep opstellen en logistiek een en ander aanpassen.' Ook daarbij willen de Lions een handje helpen. 'Bijzonder wordt een project in het Bruegeljaar', zegt Vanackere. 'In 2019 is het precies 450 jaar geleden dat Bruegel is gestorven. Dat wordt gevierd met een tentoonstelling in het kasteel. Ook laten we een kunstwerk maken. Het wordt een enorme paplepel met rijstkom, zoals Bruegel die zo vaak schilderde. Bruegel maakte ook iconische schilderijen van blinden in Pajotse landschappen. Dit kunstwerk mag aangeraakt worden.'” Tot zover het artikel uit De Standaard.

Andere tentoonstellingen rond Bruegel zijn:

Prenten in de eeuw van Bruegel
tot 23 juni in BOZAR in Brussel

The World of Bruegel
tot 20 oktober in Bokrijk

Beyond Bruegel
tot 31 januari in het Dynastiegebouw in Brussel

De blik van Bruegel: reconstructie van het landschap
tot 31 oktober in Dilbeek

Back to Bruegel. Experience the 16th Century
van 18 oktober 2019 tot 18 oktober 2020 in de Hallepoort in Brussel

De tekenkunst van Jan Brueghel I
van 5 oktober tot 26 januari in het Snijders en Rockoxhuis in Antwerpen

Bruegel in Black and White
van 15 oktober tot 16 februari in de Koninklijke Bibliotheek van België in Brussel

Antwerpen ten tijde van Pieter Bruegel

In het prachtige Museum Plantin-Moretus hangt een bekende houtsnede van Virgilius Bononiensis met daarop een plan van Antwerpen anno 1565. Bononiensis – of Boloniensis – was wellicht een Italiaan die vanuit Bologna naar de rijke handelsmetropool Antwerpen was overgekomen. (…) Toen Albert Keersmaekers, voorzitter van Luisterpunt, onlangs het Plantin-Moretus-museum bezocht, nam hij de beslissing om de Bononiensiskaart ook voor mensen met een visuele beperking toegankelijk te maken. De TwinVision-kaart Urbs Anverpia – Bononiensis is niet alleen beschikbaar in het Museum Plantin-Moretus, maar ook in het MAS, de Hendrik Conscience Erfgoedbibliotheek, het Vleeshuis en het Felix Pakhuis.

Twee boeken over Pieter Bruegel

Een biografie schrijven over een kunstenaar over wie we bitter weinig met zekerheid weten, is een heikele onderneming. Leen Huet heeft het met Bruegel toch geprobeerd. Geen mens twijfelt er vandaag nog aan dat het werk van Pieter Bruegel tot de hoogtepunten van onze kunst behoort. Zijn schilderijen en tekeningen worden bewaard in de grootste musea, zijn boerentaferelen en landschappen bepalen mee het beeld van ons land en van ons volk. Toch verdween Bruegel na zijn dood in 1569 lange tijd uit het zicht. De smaak veranderde, de klassieke kunst werd dominant en als men van een grote schilder sprak, dacht men steevast aan Rubens. Dat veranderde pas geleidelijk in de loop van de negentiende eeuw, toen eerst de Vlaamse Primitieven herontdekt werden, en daarna de curieuze schilder van spreuken en gedrochten die Bruegel heette, en die blijkbaar zo goed naar het wonderlijke oeuvre van Jeroen Bosch gekeken had. Leen Huet begint haar biografie van Bruegel met die herontdekking en dat is een slimme zet. Want we mogen dan weinig weten over de man Bruegel, zelfs niet waar of wanneer hij precies geboren werd, maar we weten heel goed hoe zijn werk opnieuw in de belangstelling kwam. De aankoop van het onvolprezen tafereel ‘De dulle Griet’ door de jonge Antwerpse edelman Frits Mayer van den Bergh speelde daarbij een cruciale rol. Wie van deze biografie een levensverhaal vol sappige weetjes en anekdoten verwacht, een verhaal dat diep doordringt in Bruegels psyche, zal bedrogen

uitkomen. De schilder was een grote zwijger. Geen brieven of andere teksten bleven van hem bewaard. Houvast vinden we alleen in wat zijn werken ons vertellen en in wat vroege auteurs (vooral Karel Van Mander) over hem noteerden. (…) Pieter Bruegel de Oude schilderde ooit zes panelen met elk twee maanden van het jaar als onderwerp. Hiervan is april-mei zoek. In de roman 'Pretmakers in een berglandschap' van de Engelse schrijver Michael Frayn meent hoofdpersoon Martin bij buurman Tony, die oude meesters bezit, het zesde paneel te herkennen: Bruegeliaanse boeren en boerinnen die in zondagse kledij in een berglandschap de benen heffen. Het had een rustige tijd moeten worden, met vrouw en kind op het Engelse platteland. Maar na een beleefdheidsbezoek aan de buren, die graag advies willen over hun schilderijen, vergeet Martin Clay zijn eigenlijke professie, de filosofie, ten gunste van zijn nieuwe hobby, de kunstgeschiedenis. Tussen alle rommel die er in het enorme huis van de buren te vinden is, staan namelijk een paar niet onaardige schilderwerken. Daaronder, Martin weet het met intuïtieve zekerheid, een onbekend schilderij van Pieter Bruegel de Oudere. Als een ware amateurdetective gaat Martin te werk om achter de identiteit - en in het bezit - te komen van het doek. Om zijn interesse niet te laten blijken, heeft hij er slechts één korte blik op kunnen werpen. Is het inderdaad de ontbrekende schakel in Bruegels serie van de maanden van het jaar? En wat weten we eigenlijk van Bruegel, de man die het niet-schilderbare kon schilderen'? Zijn zoektocht ontwikkelt zich tot een spannend en meeslepend verhaal, niet alleen over een man en zijn obsessie, maar ook over Bruegel en het leven in het Vlaanderen van de zestiende eeuw.
Michael Frayn. Pretmakers in een berglandschap. Speelduur: 13 uur. Boeknummer: 823.
Leen Huet. Pieter Bruegel: de biografie. Speelduur: 19 uur. Boeknummer: 24759.
Het boek 'Pieter Bruegel' van Felix Timmermans is in voorbereiding.

Heerlijk ontspannend: 'De tweede vrouw' van Gill Paul, 'Leve de Zoologie: ontroerende verhalen over mensen en dieren' van Arnout Hauben en 'Zolang er leven is: het nieuwe geheime dagboek van Hendrik Groen, 85 jaar' van Hendrik Groen

Deel 1: 'De tweede vrouw' van Gill Paul

Twee vrouwen die het Britse koningshuis op de proef stellen. Gescheiden door de tijd. Verbonden door een geheim… 1911. De vijftienjarige Mary Kirk raakt op een zomerkamp in de VS bevriend met de even oude Wallis Warfield. De vader van Wallis is jong overleden, haar moeder hertrouwd en het gezin heeft het minder goed dan dat van Mary. Toch wordt de vriendschap hecht, al ziet de rustige Mary heel goed dat de ambitieuze Wallis erg flirterig is, mannen om haar pink windt en als ze hen eenmaal heeft veroverd, hard laat vallen. Wallis trouwt op jonge leeftijd met een piloot, maar door zijn drankprobleem eindigt dat huwelijk in een scheiding. Via haar tweede man leert ze de Britse prins van Wales kennen, die in 1936 zijn koningschap voor haar opgeeft. 1997. Een jong Engels koppel in Parijs is getuige van het ongeluk waarbij prinses Diana omkomt. Ze vinden een stukje van een sieraad dat leidt naar Wallis. Gill Paul is een Schotse schrijfster die in Londen woont. Haar romans zijn vaak bestsellers. 'De tweede vrouw' is deels op feiten gebaseerd, is prettig leesbaar, geeft een uitstekend, reëel beeld van Wallis en verbindt heel goed de twee verhalen van 1911 en 1997 met elkaar. (…)

Deel 2: 'Leve de Zoologie: ontroerende verhalen over mensen en dieren' van Arnout Hauben

In de zoo van Antwerpen maakt Arnout Hauben kennis met een volwassen aardvarken en een baby-aardvarken. (…) Televisiemaker Arnout Hauben trekt op ontdekkingstocht in de

Antwerpse Zoo. Hij leeft mee met de verzorgers, praat met onderzoekers en vertelt een heleboel verrassende verhalen. Naar goede gewoonte laat Arnout verleden en heden meesterlijk in elkaar overvloeien. Nog meer dieren bevolken 'Leve de zoologie!', het boek bij de gelijknamige televisiereeks over de zoo van Antwerpen. Precies 175 jaar na de opening duikt Hauben in deze 'schatkist vol verhalen', om bij een handvol huidige en vroegere medewerkers de mooiste anekdotes bijeen te sprokkelen. Over de chimpansee die champagne dronk bijvoorbeeld, de directeur die de beste taxidermist van Europa was, en de Witte Brigade die na de tweede wereldoorlog echte en vermeende collaborateurs in de kooien opsloot. (…)

Deel 3: 'Zolang er leven is: het nieuwe geheime dagboek van Hendrik Groen, 85 jaar' van Hendrik Groen

Hendrik Groen publiceerde zijn eerste dagboek in 2014. 'Pogingen iets van het leven te maken' werd een groot succes: er is een heuse Hendrik Groen-fanclub, de vertaalrechten zijn verkocht aan meer dan 35 landen, er is een tv-serie van gemaakt, het is bewerkt tot een theaterstuk, én het boek kreeg de NS Publieksprijs. Hendrik Groen is een pseudoniem. Samen met zijn vriend Evert en de andere leden van Omanido (de Oud-maar-niet-dood-club), probeert Hendrik zijn laatste levensjaren in een verzorgingshuis in Amsterdam-Noord zo aangenaam mogelijk te maken. Van tijd tot tijd valt het Hendrik zwaar om de moed erin te houden. Gelukkig heeft hij de pen weer opgepakt. Met de hem zo kenmerkende charmante, ironische humor neemt hij de medebewoners, de directie, zijn vrienden en de ouderdom in het algemeen op de korrel, waarbij hij zichzelf zeker niet spaart. (…)
Hendrik Groen. Zolang er leven is: het nieuwe geheime dagboek van Hendrik Groen, 85 jaar. Speelduur: 11 uur. Boeknummer: 26766. 24 braillebanden. Boeknummer: 41992.
Gill Paul. De tweede vrouw. Speelduur: 17 uur. Boeknummer: 26901.
Arnout Hauben. Leve de Zoologie: ontroerende verhalen over mensen en dieren. Speelduur: 3 uur. Boeknummer: 26833. 4 braillebanden. Boeknummer: 17106.

Auteurs lezen voor en wel in uw oor: 'Aylans geheim' van Els Ampe en 'Patricia' van Peter Terrin

Deel 1: 'Aylans geheim' van Els Ampe

Hoofdfiguur in deze debuutroman van de Brusselse liberale politica Els Ampe is Aylan die in Syrië opgroeit als kind van een christen moeder en een moslim vader. Veel te vroeg verliest Aylan zijn vader met wie hij gevaarlijke geheimen deelde. Als hij in Aleppo twee Belgische toeristen helpt, wordt hij verliefd op een van hen, Helena, maar die verdwijnt zonder een spoor na te laten. Vijf jaar later gaat Aylan in Leuven studeren en probeert hij Helena terug te vinden. Helena (oftewel professor Kram) doet onderzoek naar dictaturen. Aylan wordt een van haar informanten. Intussen dreigt zijn familie in Syrië het slachtoffer te worden van zijn asielaanvraag. Zowel in Syrië als in België stuwen leugens de plot voort. In het boek 'Aylans geheim' worden interessante ideeën over de dictatuur, de vluchtelingencrisis en het asielbeleid opgeworpen. (…) Els Ampe las haar boek 'Aylans geheim' zelf in in onze bibliotheek. (…)

Deel 2: 'Patricia' van Peter Terrin

Wat Astrid in de eerste bladzijden van 'Patricia', de nieuwe roman van Peter Terrin doet, is schrikwekkend. Terwijl ze haar vijfjarige zoontje in bad doet, laat ze haar gsm in het water vallen. Dat slaat haar zo uit haar lood dat ze haar zoontje achterlaat, het huis uit gaat en wegrijdt. Waarom ze dat doet, is niet helemaal duidelijk. Maar klaarblijkelijk is de stress haar

te veel geworden. Ze is een gerespecteerd eventmanager en de CEO van het bedrijf waar ze een feest voor organiseert, doet moeilijk. Ook de relatie met haar man is niet harmonieus. Astrid stapt even uit haar leven maar als ze na een paar uur terug wil keren, blijkt dat niet zo makkelijk te zijn. Haar man is intussen thuisgekomen en ze weet niet wat ze tegen hem moet vertellen. Even later merkt ze op dat er een andere vrouw in haar huis is. Zijn maîtresse? Ze besluit om nog niet terug te gaan, bezoekt een oude vriendin, zwerft wat rond en leert een Pakistaanse straatfotograaf kennen. Natuurlijk belanden ze in bed. Zo werkt Terrin, een van onze meest bekroonde auteurs, dit verhaal van de moeder die verdween logisch en dwingend uit. De man gaat inderdaad op zoek naar zijn vrouw, want even later is haar opsporingsbericht te zien op de tv. Het slot van het verhaal is ontregelend. Peter Terrin bouwt verrassende wendingen in die Astrid én de lezer danig ontwrichten. Peter Terrin las zijn boek ‘Patricia’ zelf in in onze bibliotheek. (…)
Peter Terrin. Patricia. Ingelezen door de auteur. Speelduur: 5 uur. Boeknummer 27067. 6 braillebanden. Boeknummer: 17222.
Els Ampe. Aylans geheim. Ingelezen door de auteur. Speelduur: 7 uur. Boeknummer: 27051.

Het Neusje van de Zalm: ‘De vlaschaard’ van Stijn Streuvels, ‘Zuster Virgilia’ van Gerard Walschap en ‘De man die zijn haar kort liet knippen’ van Johan Daisne

Deel 1: ‘De vlaschaard’ van Stijn Streuvels

Stijn Streuvels leefde van 1871 tot 1969. Zijn boek ‘De vlaschaard’ is een oud boek, het gaat over een boer en het staat vol West-Vlaamse woorden. Waarom zou je in de 21ste eeuw nog 'De vlaschaard' lezen? Misschien omdat de natuurbeschrijvingen en het psychologisch uittekenen van de hoofdpersonages het tot een hoogtepunt van onze letterkunde maken…? Overigens, lang heb ik gedacht dat een vlaschaard zoiets is als een vlerk, een gluiperd of een snoodaard, als in: 'Geef mijn telefoon terug, lelijke vlaschaard!' Een grondige lezing van Stijn Streuvels' meesterwerk ‘De vlaschaard’ heeft die illusie doorgeprikt. Een vlaschaard is vandaag een vlasaard. Een stuk grond met vlas erop, een vlasakker. ‘De vlaschaard’ uit 1907 is zonder twijfel de meest bekende en meest gelezen roman van Stijn Streuvels. Het vader-zoon conflict is een verhaal van alle tijden dat hier door Streuvels meesterlijk wordt gebracht: het conflict tussen de rijke en koppige boer Vermeulen, vasthoudend aan zijn eigen grote gelijk, en de vernieuwende ideeën van zoon Louis, die klaar staat om de fakkel over te nemen. (…)

Deel 2: ‘Zuster Virgilia’ van Gerard Walschap

Gerard Walschap leefde van 1898 tot 1989. Het boek ‘Zuster Virgilia’ uit 1951 is de kroniek van een heiligenleven. Een Vlaams dorpsmeisje offert zich na de dood van haar moeder op voor de zorg van het gezin. Als de andere kinderen groot zijn, gaat ze in het klooster. Door extreme ascese ondermijnt ze haar gezondheid, sterft jong en wordt daardoor als een heilige beschouwd. In het boek plaatst Gerard Walschap de katholieke en vrijzinnige waardering van lijden, kloosterleven en heiligheid naast elkaar. Het boek kreeg een dubbelzinnig onthaal. In katholieke kringen had men het over ‘de bekering van Walschap’, maar anderen vonden het ‘een gevaarlijk boek’, want tegen het geloof. Hijzelf verwoordde het zo: “’Zuster Virgilia’ heb ik geschreven voor een non waar ik veel genegenheid voor had, een jeugdvriendin van mijn vrouw. Ze zegt mij: ‘Waart gij gelovig gebleven, dan hadt gij voor ons mooie boeken kunnen schrijven’. Ik antwoord spontaan, zonder verder te denken: ‘Maar dat kan ik nog. Ik zal het eens doen. Een boek schrijven dat gij mooi vindt, om u plezier te doen’. Ik heb dat gedaan en als ge het boek leest en eraan denkt dat twee regels mij geleid

hebben, twee draden die ik vasthield in de doolhof: ik mag niet liegen en zij moet het mooi vinden, dan begrijpt ge heel het boek." (…)

Deel 3: 'De man die zijn haar kort liet knippen' van Johan Daisne

De magisch-realistische auteur Johan Daisne leefde van 1912 tot 1978. 'De man die zijn haar kort liet knippen', uit 1947, gaat over een leraar die opgenomen wordt in een inrichting voor geesteszieken. Hij beschrijft zijn leven: zijn ondergang als leraar, zijn verterende liefde voor een schoolmeisje en zijn dramatische ontmoeting met haar na tien jaren scheiding. Fout! Opnieuw! 'De man die zijn haar kort liet knippen' is een verhaal over de grens tussen werkelijkheid en verbeelding. Punt! (…)

Johan Daisne. De man die zijn haar kort liet knippen. Speelduur: 11 uur. Boeknummer: 26906. 10 braillebanden. Boeknummer: 38130.
Stijn Streuvels. De vlaschaard. Speelduur: 10 uur. Boeknummer: 26794.
Gerard Walschap. Zuster Virgilia. Speelduur: 10 uur. Boeknummer: 26905.

Een gesprek met Luckas Vander Taelen over zijn boeken 'Mijn gedacht: opinies over Brussel en andere belangrijke zaken' en 'Het kostuum van mijn vader'

Luckas Vander Taelen heeft zijn vader nooit gekend, hij stierf op 37-jarige leeftijd, vier maanden voor Luckas' geboorte in januari 1958. Ook zijn graf kon hij nooit bezoeken, omdat zijn moeder de stenen getuigenis van haar verdriet niet langer wilde zien. In zijn boek 'Het kostuum van mijn vader' onderneemt Luckas Vander Taelen een zoektocht naar het onbestaande graf van een man die altijd een onberispelijk krijtstreeppak droeg, met rode das. Het leidt tot bespiegelingen over begrafenisrituelen, taboes rond de dood en aanvaringen met zijn diepgelovige familie. Jarenlang was het verdriet van Luckas Vander Taelen als bevroren. In 'Het kostuum van mijn vader' vertelt hij voor het eerst openhartig hoe de dood van zijn vader hem voor altijd heeft getekend en hoe hij loutering vond op het Aalsters kerkhof. (…)

In zijn voorlaatste boek: 'Mijn Gedacht: opinies over Brussel en andere belangrijke zaken' gaat Luckas Vander Taelen verder in op de thema's van een ander boek van hem 'De grote verwarring: hoe moeten we reageren op het islamitisch fundamentalisme?' dat verscheen vlak voor de Brusselse aanslagen van maart 2016. In 'Mijn Gedacht' heeft hij het over zijn leven in de hoofdstad, dat hij al meer dan dertig jaar kritisch volgt. Brussel kent een spectaculaire evolutie en is uitgegroeid tot de meest diverse stad ter wereld. Maar de politieke instellingen hebben het hoe langer hoe moeilijker om met deze evolutie om te gaan. Luckas Vander Taelen stelt vragen bij dit algemene politieke onvermogen om snel en efficiënt de grote uitdagingen van deze tijd aan te pakken, gaande van integratie tot mobiliteit. Hij staat bekend als een polemisch schrijver, die niet bang is om politiek-correcte taboes te doorbreken. (…) U kunt nu luisteren naar een gesprek tussen Luckas Vander Taelen en de voorzitter van Luisterpunt Albert Keersmaekers. (…)

Luckas Vander Taelen. Het kostuum van mijn vader. Speelduur: 2 uur. Boeknummer: 27110.
Mijn gedacht: opinies over Brussel en andere belangrijke zaken. Speelduur: 9 uur. Boeknummer: 26341.
De grote verwarring: hoe moeten we reageren op het islamitisch fundamentalisme? Speelduur: 4 uur. Boeknummer: 24677.

Hedendaags: ‘Dwars door Amerika’ van Wouter Deboot en ‘Dagen zonder Trump: berichten uit Amerika’ van Björn Soenens

Deel 1: ‘Dwars door Amerika’ van Wouter Deboot

Amerika, het land van eindeloze mogelijkheden. Wouter Deboot rijdt er dwars doorheen, op de fiets. 6.800 kilometer. Steven Claerhout reist in een kampeerauto mee als rechterhand. Op hun tocht gaan ze op zoek naar de ziel van Amerika. Die zit niet in wolkenkrabbers, maar bij gewone mensen. Die gewone Amerikanen maken het land buitengewoon. In hun wonderlijke boek ‘Dwars door Amerika’ nemen Wouter en Steven ons mee op hun reis. Overal waar ze komen, ontmoeten ze Amerikanen die blaken van optimisme. En mensen die moedig en hoopvol zijn, zelfs als alles tegenzit. Zij houden een land overeind dat wij, Europeanen, eigenlijk helemaal niet kennen. ‘Dwars door Amerika’ is een eyeopener, een boek vol verhalen die even ontroerend als meeslepend zijn. (…)

Deel 2: ‘Dagen zonder Trump: berichten uit Amerika’ van Björn Soenens

Het zijn woelige tijden in de Verenigde Staten. Björn Soenens begon een nieuw leven in Amerika op de dag dat Donald Trump de eed aflegde als verrassende nieuwe president. Als VRT-correspondent ziet hij hoe het land op drift lijkt en in een razend tempo verandert. Vaak is dat schijn, want Amerika is ook een land van stagnatie. Voor Björn Soenens is het leven heviger en intenser in Amerika. Alles is een verhaal en er bestaan tientallen verschillende werelden naast elkaar. Hij beschrijft zijn immigrantenervaring, ook als culture shock. En waar is Donald Trump? Die bevindt zich op de achtergrond, maar dan wel voortdurend. Soenens is immers correspondent in Trumpland. 'In Amerika gedijt groot geluk, maar snijden de pijn en het gewroet nog dieper', schrijft hij. In zijn boek probeert hij wat langzamer te lopen dan de dagelijkse nieuwscyclus, die iedere VS-correspondent dreigt te reduceren tot een watcher van de ingewanden van de 'vastgoedkeizer-president'. Zo bericht hij over de armoedzaaier Michael, die zes tanden gratis laat trekken door een soort Artsen zonder Grenzen-organisatie. Met liefde voor het land schetst Björn Soenens hoe het de onderkant van de samenleving onder Trump vergaat. 'Voor de helft van de Amerikanen betekent Amerika: leven in een halflege straat, waar om de tien huizen er een is dichtgetimmerd.' (…)

Björn Soenens. Dagen zonder Trump: berichten uit Amerika. Speelduur: 9 uur. Boeknummer: 26918.
Wouter Deboot. Dwars door Amerika. Speelduur: 6 uur. Boeknummer: 26704. 8 braillebanden. Boeknummer: 17169.

Historie. Historia. ‘Mijn Europese familie: de laatste 54.000 jaren’ van Karin Bojs, ‘Ik was een kamikaze’ van Yasuo Kuwahara en ‘De dood van Hitler: het ware verhaal’ van Jean-Christophe Brisard

Deel 1: ‘Mijn Europese familie: de laatste 54.000 jaren’ van Karin Bojs

In het boek ‘Mijn Europese familie’ achterhaalt de Zweedse wetenschapsjournaliste Karin Bojs haar voorouders tot ergens in de achttiende eeuw. Daar stoppen de geschreven bronnen over haar familie, vaak kerkelijke registers. Zulk stamboomonderzoek is populair. Maar Karin Bojs wil veel verder terug. Naar wanneer de eerste moderne mensen, van wie Bojs en wij allemaal afstammen, vanuit Afrika richting het huidige Europa trokken - 54.000 jaar geleden. Karin Bojs doet in ‘Mijn Europese familie’ verslag van de elkaar in razend tempo opvolgende nieuwe ontdekkingen over vroege mensen van de laatste jaren, met als rode draad de zoektocht naar haar eigen voorzaten. Daarvoor sprak ze tientallen vooraanstaande wetenschappers uit de mensenpaleontologie en de archeologie, bezocht ze paleontologische en archeologische vindplaatsen en dook ze in de wetenschappelijke literatuur. Ook laat ze zien hoe verbluffend vroeg in de menselijke geschiedenis kunst, muziek, geavanceerde boerengemeenschappen en technologische uitvindingen als het wiel en de ploeg opdoken. De geschiedenis, kortom, van de cultuur van de Europese mens in vogelvlucht - en dat is al interessant genoeg. Karin Bojs ontvouwt ook hoe Europa 54.000 jaar geleden bevolkt is geraakt en door wie. Ze maakt daarbij gebruik van moderne onderzoeken waarin de verwantschappen tussen DNA geoogst uit soms minieme hoeveelheden materiaal van gevonden menselijke resten door razendsnelle machines worden geanalyseerd. Ook geavanceerde isotopenanalyses verraden de opgroeiplaats van mensen. Bojs, zo blijkt, stamt via de moederlijn af van vroege boeren die zo'n tienduizend jaar geleden het huidige Syrië verlieten, Europa introkken en zo'n zesduizend jaar geleden Zweden bereikten. Waar zij zich vermengden met daar al langer levende jagersvolken, die het boeren van hen leerden. In het panorama van de menselijke geschiedenis dat Karin Bojs schetst staan zogeheten migrationisme en vermenging centraal. Dat botst nogal eens met eerdere archeologische en paleontologische opvattingen, die meer uitgingen van plaatstrouw en lokale ontwikkeling van cultuur en technologie - ideeën die weleens door minder frisse ideologieën werden en nog steeds worden omarmd. ‘Mijn Europese familie’ leest verfrissend, ook door de aangenaam droge stijl van Karin Bojs, haar beschrijvingen van kibbelende wetenschappers en het niet schuwen van pijnlijke vermoedens over haar eigen oeroude familie. (…)

Deel 2: ‘Ik was een kamikaze’ van Yasuo Kuwahara

Op 25 oktober 1944 zet de Japanse luchtmacht voor de eerste maal zelfmoordmissies in tegen Amerikaanse vlooteenheden in de Pacific. De vliegers staan bekend als 'kamikaze', hetgeen 'goddelijke wind' betekent. Ze waren jonge mannen, geïndoctrineerd met de bushido, de gedragscode van de samoerai, een sterk patriottisme en de Japanse vaderlandse ethiek. De scheepskanonnen van de geallieerde vlooteskaders bulderen onophoudelijk. Het lawaai is oorverdovend. Duizenden wolkjes van exploderende granaten hangen als plukken watten in de lucht. Maar dwars door dit gordijn van vernietigend staal wringen zich gierend de vliegtuigen van de Japanse zelfmoordpiloten, die zich met ware doodsverachting te pletter laten vallen op de Amerikaanse schepen, hiermee dood en verderf zaaiend. Dit waren de Kamikazepiloten. Ook vandaag nog bestaan er mannen en vrouwen die elke dag meer details te weten komen over hun zelfmoordmissie. Ze bereiden

zich psychologisch voor om hun leven op te offeren voor een streefdoel waarvan ze, door middel van manipulatie, werden overtuigd dat het groot en nobel was. Zo verging het de kamikazepiloten die in een wanhopige poging van het Japanse opperbevel tijdens de Pacifische oorlog ten aanval werden gestuurd tegen de geallieerde eskadrons. Hun dramatische verhaal vertelt ons een van hen, Yasuo Kuwahara. Kuwahara was vijftien toen hij de Japanse luchtmacht vervoegde. Hij zag zijn beste vrienden zich de ene na de andere op de dood voorbereiden en zich met een waanzinnige vastberadenheid tegen Amerikaanse schepen knallen. Zonder de capitulatie zou hij hen zijn gevolgd. Dit boek is een unieke getuigenis die ons een van de meest verontrustende raadsels van onze tijd onthult: de intellectuele conditionering en de geestestoestand die deze zelfmoordaanslagen mogelijk maken. (…)

Deel 3: 'De dood van Hitler: het ware verhaal' van Jean-Christophe Brisard en Lana Parshina

Op 30 april 1945 pleegde Adolf Hitler zelfmoord. Meteen nadat de Russen de stad hadden ingenomen, groeven ze zijn lichaam op. Was hij het echt? Decennialang deden wilde verhalen de ronde. De journalisten Jean-Christophe Brisard en Lana Parshina pluizen een laatste keer het dossier uit. Adolf Hitler is wel degelijk in de late namiddag van 30 april 1945 gestorven in de Führer-bunker in Berlijn en de Russen bezitten zijn laatste stoffelijke resten. Pas 73 jaar na zijn dood staat dit voor het eerst wetenschappelijk als een paal boven water. Berlijn, 20 april 1944. Adolf Hitler viert zijn 56ste verjaardag. Voor het laatst zijn de resterende kopstukken van het Derde Rijk samen: Hitler, Himmler, Goering, Speer, Ley, Ribbentrop, Bormann, Goebbels. Enkel de laatste twee zullen bij de Führer blijven, de rest vlucht. Sinds drie maanden leeft Hitler hier acht meter onder de grond in de zogenaamde Führer-bunker. Rekent hij op een ommekeer? Hij geeft bevel aan SS-generaal Felix Steiner om de zuidoostflank van het Rode Leger aan te vallen, maar op 22 april verneemt de Führer dat de operatie zelfs nooit van start is gegaan. Hij ontploft. Het is de bekendste scène uit de film 'Der Untergang'. "De oorlog is verloren! Maar ik vlucht niet. Ik schiet me nog liever een kogel door de kop." Op 29 april is het Rode Leger doorgedrongen tot op enkele honderden meters van de bunker. Iets na middernacht trouwt Hitler met zijn maîtresse Eva Braun. Vlak voordien heeft hij zijn politieke en persoonlijke testament gedicteerd. Hitler laat zijn voorraad cyaankali testen op zijn hond Blondi. Hij stuurt zijn chauffeur om benzine, om achteraf zijn lijk en dat van Eva te verbranden. De volgende middag luncht hij met zijn vrouw, zijn twee secretaresses en de kokkin. Wat later komen hij en Eva een laatste keer uit hun privévertrek. Ze nemen afscheid. Nadien gaat de deur dicht. 1 mei, 1945. Grootadmiraal Karl Dönitz richt zich 's avonds via Radio Hamburg tot de Duitsers. "Hitler is dood." In Berlijn nemen Sovjetsoldaten de Reichskanzlei en de Führer-bunker in. Iedereen is verdwenen. Gevlucht. Dood. In de bunker liggen de lijkjes van de zes kinderen Goebbels, in de tuin de lichamen van de propagandaminister en zijn vrouw. De Sovjets sturen de beelden de wereld in. Maar niks van Hitler. De Sovjet-krant Pravda meldt: "Het nieuws over Hitlers dood is waarschijnlijk een truc." Stalin geeft het onderzoek naar de Führer aan de SMERSJ, de militaire dienst voor contraspionage. Die maakt er een zootje van. Wanneer op 4 mei twee verbrande lijken gevonden worden in een dichtgegooide bomkrater, vindt de SMERSJ dat eerst "niet interessant". Pas de volgende dag worden ze weer opgegraven. Er ontbreekt een stuk schedel bij de man. De assistente van Hitlers tandarts herkent visueel - er zijn geen tanddossiers - de gebitten en tandprothesen van de Führer en zijn vrouw. Een autopsie op 8 mei levert niet veel op. Geen schotwonden. Geen andere verwondingen. Geen ziektes. "Dood door cyaankali", staat er in het rapport dat Stalin krijgt op 27 mei 1945. Toch houdt Stalin zijn geallieerde bondgenoten aan het lijntje. "Hitler houdt zich verborgen. Is gevlucht met een duikboot. Naar Japan. Of naar Argentinië. Misschien naar Spanje, bij Franco." In

werkelijkheid hebben de mannen van de SMERSJ de lijken, waarvan zij zeggen dat het om Hitler en Eva Braun gaat, in het grootste geheim begraven in Finow bij Berlijn. Samen met die van de familie Goebbels, generaal Krebs en de honden. Op 3 juni 1945 worden de lichamen herbegraven in Rathenow. Op 23 februari 1946 eindigt heel het gezelschap onder de grond op een militair domein in Magdeburg. Probleem voor de SMERSJ: alle overlevenden uit de Führer-bunker worden her en der gevangen en verhoord. Door de Sovjets en de geallieerden. Brits onderzoek besluit in 1946 dat de Führer zich in de mond geschoten heeft met een vuurwapen. Historicus Hugh Trevor-Roper baseert zich daarvoor vooral op de getuigenis uit tweede hand van Hitlers chauffeur. De Russische geheime dienst NKVD (de voorloper van de KGB en de huidige FSB) hoort van Hitlers adjudant Günsche en zijn assistent Linge dat het cyaankaliverhaal niet kan kloppen. Een schot in de mond evenmin: "Ik ging als eerste binnen en er zat een gat in zijn slaap", vertelt Linge. Dit zou betekenen dat het lijk waarop de autopsie is uitgevoerd niet het juiste is. Nieuw onderzoek van de NKVD komt er in de lente van 1946. Op de plaats waar de lijken gevonden zijn, treft men twee stukken schedel aan, die nadien aan elkaar worden gezet. Er zit een kogelgat in. Een nieuwe autopsie om te zien of het schedelstuk compatibel is met het door de SMERSJ aan Hitler toegeschreven lijk, komt er niet. Een heropgraving komt er ook niet. De "cyaankaliversie" mag niet ondermijnd worden. In april 1970 delven de Sovjets de lijken in alle stilte op, verbranden ze en strooien de as in de Elbe. Moskou houdt vol dat de Führer nooit gevonden is. De meest fantastische geruchten over de "levende" Hitler blijven opduiken. Op de expo over de 'Ondergang van het Derde Rijk' van het Russische staatsarchief zijn de blikvangers het stuk schedel met het kogelgat en een foto van Hitlers onderkaak. "We hebben geen DNA-onderzoek gedaan. Maar we zijn 'zeker' dat het van Hitler is", luidt het. Het is de natte droom van elke historicus om met die stukken het definitieve wetenschappelijke bewijs te leveren dat de Russen de allerlaatste resten bezitten van Hitler. Twee Noorse tandartsen kwamen er in 1972 dichtbij, maar ze baseerden zich op "een rapport uit 1968, geschreven op basis van onbekende documenten uit Sovjetarchieven". Niet op de echte stoffelijke resten. De twijfel bleef. In 2009 beweert de Amerikaanse archeoloog Nick Bellantoni dat hij van een team van History Channel stalen van het stuk schedel heeft gekregen. Volgens zijn analyse gaat het niet om de Führer, wel om een vrouw van 30 à 40 jaar. Wereldnieuws waar de Russen niet mee lachen. Wanneer ze de Russisch-Amerikaanse documentairemaakster Lana Parshina, de Franse journalist Jean-Christophe Brisard en Franse wetsdokter Philippe Charlier zien komen, staan ze niet te springen om mee te werken. Met veel overtuigingskracht slaagt het trio erin om, naast stapels dossiers, het schedelfragment én de onderkaak te mogen zien, te fotograferen en te filmen. Als allereersten. Geloof het of niet, het schedelfragment wordt in Moskou bewaard in een nineties Esselte-diskettebox, de onderkaak in een sigarendoosje. Maar stalen nemen mag niet. De doorboorde schedel toewijzen aan Hitler is zo uitgesloten. De tanden vertellen een ander verhaal. Charlier vergelijkt de foto's die hij maakte van de tanden met vijf röntgenfoto's van Hitlers gezicht, gemaakt eind 1944. Zo leert Charlier dat het bewaarde gebit wel degelijk van de Führer is. Daarmee staat dit nu wetenschappelijk vast. Charlier zag op het gebit in Moskou een blauwachtige neerslag die hij niet kon thuisbrengen. Dan helpt het "toeval" hem. Terug in Parijs merkt de wetsdokter dat er minuscule stukjes tandsteen zijn afgebrokkeld op zijn handschoen. Vindt Charlier ijzer, dan kan een reactie met cyaankali die blauwe schijn veroorzaakt hebben. Er zit helaas geen ijzer in. Over cyaankali kan Charlier geen uitsluitsel geven. Het tandsteen bevat geen enkel spoor van vlees. Dat is goed nieuws, Hitler was vegetariër. De zoektocht naar antimoon, barium en lood op de tandsteen - sporen die achterblijven na een schot - levert niets op. Dit laatste bewijst dat Hitler zich zeker niet in de mond geschoten heeft. Blijft dus over als doodsoorzaak: een schot door zijn slaap. Het boek ‘De dood van Hitler’ werd ingelezen door mezelf, Piet Deslé. (…)

Jean-Christophe Brisard en Lana Parshina. De dood van Hitler: het ware verhaal. Speelduur: 11 uur. Boeknummer: 26832.
Karin Bojs. Mijn Europese familie: de laatste 54.000 jaren. Speelduur: 15 uur. Boeknummer: 26893.
Yasuo Kuwahara. Ik was een kamikaze. Speelduur: 4 uur. Boeknummer: 26849.

Vertel me een verhaal: ‘De hondenschool’ van Edina Szvoren

Van Edina Szvoren heeft u mogelijk nog nooit gehoord, en daarom vertel ik graag dat zij met het nu in het Nederlands vertaalde 'De hondenschool' in 2015 de EU-literatuurprijs won. Nu heeft u van deze bekroning misschien óók nog nooit gehoord, dus wellicht helpt het als ik zeg dat onze eigen Peter Terrin diezelfde prijs eveneens een keer in de wacht heeft gesleept, en dit met zijn roman 'De bewaker'. Anders dan Terrin, echter, is Szvoren ter wereld gekomen in Boedapest, meer bepaald in 1974, en geeft zij les aan het Béla Bartók-conservatorium. Het Béla Bartók-conservatorium, jazeker – maar in weerwil van wat je op basis hiervan zou kunnen hopen, wordt haar proza bepaald niet gekenmerkt door een uitgesproken muzikaliteit. Szvoren laat er van bij de eerste zinnen van haar verhalenbundel – haar tweede boek – geen misverstand over bestaan dat zij in stilistisch opzicht tot de school van de soberte, de kaalte, het zuinige, het bewust onmelodieuze dient te worden gerekend: “*’s Middags regende het. We keken door het raam van de eetzaal naar buiten alsof we buitengesloten waren. Terwijl wij in de meerderheid waren: met z’n vijfentwintigen, en binnen*.” De verhalenbundel ‘De hondenschool’ toont hoe moeilijk het kan zijn om op te groeien en als familie samen te leven. Hoeveel inspanning het kost om elkaar te begrijpen, te kennen of zelfs gewoon maar te tolereren. Je ziet de onvermijdelijke barsten ontstaan tussen mensen die een groot van hun leven samen hebben doorgebracht. Een rode draad door de verhalen is de vraag wat er zou gebeuren als al het sociaal wenselijke wegvalt. In het verhaal ‘Naar het plein, naar beneden’ analyseert het hoofdpersonage haar buren in het flatgebouw: *“Als we ons nu met z’n allen in de lift zouden proppen, zouden de verhoudingen scherper worden. We zouden bevriend raken of elkaar als wilde dieren te lijf gaan. Ik bedoel: we zouden als wilde dieren met elkaar bevriend raken.”* Edina Szvoren schrijft vaak vanuit het standpunt van een kind en doet dat zeer overtuigend. Ze toont momenten waarop hun denken frisser en scherper is dan dat van de volwassenen om hen heen, maar ook die waarop hun bevattingsvermogen hun blik begrenst. In het verhaal ‘Hundeschule’ bijvoorbeeld beschrijft een kind de geluiden in het appartement waar ze met haar moeder woont. (…) Edina Szvoren. De hondenschool. Speelduur: 7 uur. Boeknummer: 26866.

Het hoorspel ‘God Pomerantz’ van Ephraim Kishon.

Meyer Pomerantz, de prijsschutter van de Stormvogels Tel Aviv, de meest beroemde en meest geliefde voetbalspeler in Israël, die man die, naar het zeggen van zijn manager, niet enkel een voetballer is, maar een "nationale instelling", acht de tijd gekomen om dit soort "amateurisme", dat fortuinen in de kas van zijn club doet binnenstromen maar hem geen cent opbrengt, de rug toe te keren en in te gaan op de royale voorstellen, die hem uit het buitenland, in casu Argentinië, worden gedaan. Andere begaafde Israëlische amateur-voetballers zijn hem op dit pad voorgegaan. Maar de clubdirigenten, wijzer geworden door die ervaringen, willen met alle geoorloofde en vooral niet geoorloofde middelen beletten dat Pomerantz, de God van het voetbalminnend publiek, bezwijkt voor deze verleiding. (…)